

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 505/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Prešov, oddelenie výkonu trestu Sabinov, proti postupu bližšie nešpecifikovaných orgánov činných v neoznačenom trestnom konaní a proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2T/47/2021 z 15. júna 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia čl. 12 ods. 4, čl. 46 ods. 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) bližšie nešpecifikovanými orgánmi činnými v neoznačenom trestnom konaní a rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2T/47/2021 z 15. júna 2021 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“). Navrhuje zrušiť rozsudok okresného súdu a priznať mu finančné zadostučinenie v neurčenej výške. Zároveň žiada o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Argumentácia sťažovateľa

2. Proti bližšie nešpecifikovaným orgánom činným v neoznačenom trestnom konaní a napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že k porušeniu ním namietaných práv došlo tým, že nebol poučený o jeho práve na obhajobu

podľa § 36 a nasl. Trestného poriadku. Uvádza, že v zmysle § 34 ods. 3 Trestného poriadku má obvinený, ktorý nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, nárok na bezplatnú obhajobu, o čom nebol poučený zo strany vyšetrovateľa Policajného zboru. Konštatuje, že popísané procesné pochybenia bezúspešne namietal v návrhu na povolenie obnovy konania vedenej pod sp. zn. 1Nt/43/2024.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv (bod 1 tohto uznesenia) bližšie nešpecifikovanými orgánmi činnými v neoznačenom trestnom konaní, ako aj rozsudkom okresného súdu v súvislosti s nepoučením sťažovateľa o jeho práve na obhajobu.

4. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Ústavný súd si je vedomý, že sťažovateľ nie je zastúpený advokátom, a preto nemožno od neho očakávať podanie formálne bezchybného podania. Nemôže rozumne vyžadovať, aby sťažovatelia – právní laici, ktorí sa naň obracajú, namietali v podaniach konkrétne označené články ústavy alebo medzinárodných dohôrov spolu so zodpovedajúcou ústavnoprávnou argumentáciou. Ústavnej sťažnosti sťažovateľa však chýba základný komponent, a to ucelený opis skutkového stavu, z ktorého obsahu by mal ústavný súd aj v prípade laickej ústavnej sťažnosti možnosť prinajmenšom posúdiť predostreté okolnosti so zameraním na existenciu možných porušení základného práva alebo slobody, ako aj posúdiť prieskumné mantinely pre ďalší postup ústavného súdu v konaní. Načrtnutý nedostatok prirodzene predznamenáva absenciu konzistentnej ústavnoprávnej argumentácie. Sťažovateľ namieta absenciu poučenia o jeho práve na obhajobu zo strany orgánov činných v neidentifikovanom trestnom konaní a v rámci rozhodovania rozsudkom okresného súdu, ktorý k ústavnej sťažnosti nepripojil. Ústavný súd sťažovateľove námietky posúdil ako celok tak, ako je uvedené v nasledujúcich bodoch tohto uznesenia.

6. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 2T/47/2021 z 15. júna 2021, ktorý sťažovateľ označil v súvislosti s porušením ním namietaných práv, nadobudol právoplatnosť v ten istý deň, t. j. 15. júna 2021. V zmysle jeho obsahu sa sťažovateľ vzdal práva na podanie odvolania proti nemu.

7. Z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv vyplývajúcich z ústavy a práv, ktoré sú zakotvené v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučnou úlohou ústavného súdu. Táto úloha predstavuje úlohu každého orgánu verejnej moci v rámci jemu zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého

uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré participujú na ochrane ústavnosti (m. m. IV. ÚS 594/2021).

8. Ústavnou sťažnosťou namietaný rozsudok okresného súdu je rozhodnutím súdu prvého stupňa v trestnom konaní. Proti rozsudku má obžalovaný právo podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, pričom následne poskytuje ochranu jeho základným právam a slobodám odvolací súd. Podľa obsahu predmetného rozsudku okresného súdu sa sťažovateľ vzdal odvolania, čo mu síce Trestný poriadok v § 312 ods. 1 výslovne umožňuje, z pohľadu predbežného prerokovania sťažovateľovho návrhu na začatie konania na ústavnom súde však takýto procesný úkon má za následok splnenie hypotézy § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd (m. m. III. ÚS 298/2022, III. ÚS 355/2023, I. ÚS 495/2023, I. ÚS 568/2023).

9. Sťažovateľ sa vzdaním sa odvolania zbavil možnosti splniť podmienku prípustnosti svojej ústavnej sťažnosti. Preto ju ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

10. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom je potrebné poznamenať, že ústavný súd môže v zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. III. ÚS 265/2014). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Vzhľadom na výsledok posúdenia tejto ústavnej sťažnosti ústavným súdom je evidentné, že išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľa (podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde) nevyhovel (bod 2 výroku uznesenia).

11. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu